

KORE EDEBİYATINDA “ŞİCO”

S. Yeşim FERENDECİ*

Öz

Şico, en kısa formda yazılan geleneksel Kore lirik şiir türüdür. Şico şiir türü, Goryo Hanedanlığı'nın son döneminde yazılmaya başlanmış, Coson Hanedanlığı dönemine gelindiğinde ise popüler olmuş ve müzik eşliğinde söylenmiştir. Şico'lar başlangıçta “Kısa Şarkılar” olarak adlandırılırken daha sonra şiirsel bir yapıya sahip olduğu için şiir denmiştir. Şico'ların özellikleri, diğer yerli şarkıların aksine yazarının bilinmiş olmasıdır. Standart şekilde yazılan Şico'ya “Pyong-Şico” denir. İlk iki dizedeki başlangıç sözcük öbeklerinin hece sayısının değişebilmesine karşın, son dizedeki başlangıç sözcük öbeğinin üç heceden oluşması gerekir.

Şico'lar ilk yazılmaya başlandığı zaman şairler yukarıda belirttiğimiz hece ölçüsünün dışına çıkamazlarken sonradan bu standart ortadan kalkmıştır. Zamanla değişen Şico'lar daha uzun yazılmaya başlanmıştır. Bu tür Şico'lara, “Ot-Şico” ve “Sasol-Şico” denilmektedir. Ot-Şico; heceleniş bakımından iç ve dış dizelere sahiptir. Ayrıca, Pyong-Şico'nun aksine kırk beş hece yerine elli heceye kadar yükselebilen özelliği taşıyan Şico'lardır. Sasol Şico'da ise, ilk ve son kıta belirlenmiştir. Fakat, ortadaki kıtalar on heceden yüzlerce heceye kadar çıkabilmektedir.

Anahtar sözcükler: *Şico, Pyong-şico, Ot-şico, Sasol-şico, Sone, Haiku, Lu shi, Hangıl*

Abstract

Korean Poetic Form “Sijo”

Sijo is representative of Choson period poetry. Its poetic form was established in late Koryo period, but flourished to a greater extent under Choson period. The form of sijo applies only to the standard form called plain sijo or p'yong sijo. The other two forms are called medium or oss sijo which is expanded in syllabic count, most often in the first phrase-grouping or the second in the first line and sometimes in the last or middle line, adding two or three more phrase-groups to standard form. And long sijo or sasol sijo, retaining three line structure, is almost formless,

* Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fak., Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Kore Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Öğretim Görevlisi (e-posta: ferendeci@ankara.edu.tr)

expanded in every line and mostly in the middle into hundreds of syllables. Sijo is, first and foremost, a song. Sijo was sung or chanted with musical accompaniment, and this tradition survives. The word originally referred only to the music, but it has come to be identified with the lyrics.

Keywords: *Sijo, P'yong sijo, Oss sijo, Sasol sijo, Sonnet, Haiku, Lu shi, Hangeul*

Giriş

Güneydoğu Asya ülkelerinin birçoğunda görüldüğü gibi 20. yüzyıl öncesi Kore Edebiyatı da Çince yazı sisteminin etkisi altında kalmıştır. Önceleri yazı dilinin Çince olması nedeniyle edebî eserler Çince kaleme alınmıştır.

Kore'ye özgün Hangıl'ın¹ bulunmasından sonra edebî eserlerin Çince ve Hangıl kullanılarak iki yazı diliyle yazıldığını görüyoruz. Daha yakın zamana gelindiğinde ise tamamen Hangıl kullanılmıştır.

Kore edebiyatının ilk döneminin özelliği sözlü bir gelenek olarak başlamasıdır. Bu yüzden birçok edebiyat yapıtı aynı zamanda değişik Kore boylarının atalarınca şarkı ya da sözle söylenmiş masallardan ve destanlardan oluşmaktadır.

Şilla Hanedanlığı (M.Ö.57-M.S. 935) döneminde Kore Dilini Çince imlerle yazmaya yarayan Hyangçal adında bir sistem geliştirilerek lirik şiirler yazılmaya başlanmıştır.

Eski Kore Edebiyatı eserleri 3 şekilde kaleme alınmaktadır. İlki, İdu (Üç krallık döneminden itibaren kullanılmaya başlanmış ve Çince'nin ses ve anlamından yararlanarak Korece cümle yapısına uyarlanmış bir yazı sistemidir.) ile yazılmış eserlerdir.

¹ Hangıl (Kore Alfabesi); Coson Hanedanlığı'nın (1392-1910) dördüncü kralı Kral Büyük Secong'un oluşturduğu bir komisyon tarafından 15. yüzyılda yaratılmıştır. Bu, çok yalın sesçil simgelerin bulunmasından önce, Korece apayrı bir dil sistemine bağlı olan Çince harflerle yazılıyordu. Güç oluşlarından dolayı da nüfusun azı Çin harflerini öğrenebiliyordu. Bir Korece yazma sistemi yaratma çabası içindeki Kral Secong ve onun bilginleri, eski Çin karakterlerinden, Uygur ve Moğol yazısına kadar bilinen çeşitli sistemleri gözden geçirmişlerdir. Onların kurdukları sistem esas olarak, yaptıkları sesbilimsel incelemelere dayanır. Her şeyden önce onlar, geleneksel Çince sesbilgisindeki ikili hece bölümünün dışına çıkıp yeni bir sesçil kuram geliştirmişlerdir. Hangıl, on ünlü ve on dört ünsüzden oluşur. Bunlar, kendi aralarında birleşerek çok sayıda hece grubu oluştururlar. Yalın ama aynı zamanda sistematik ve kapsamlı olan Hangıl'ı öğrenmek çok kolaydır. Hangıl, Kore'nin okur yazar oranının yükselmesine ve ileri düzeyde kitap basma sanayisine büyük katkılarda bulunmuştur.

Hyançal yazı sistemi nazımda, İdu ise nesirde kullanılmıştır. Cümledeki fiiller ve ekler Korece’dekine benzer kullanılıyordu. Ancak bu şekiller tam olarak Korece değil Çince karakterlere benzemektedir.

İkincisi ise 1446 yılında ilan edilen Hangıl yardımıyla eski Kore Dilinde yazılmış yapıtlardır. Üçüncüsü de yalnızca Çinlilerin kullandıkları Çinceyle kaleme alınmış yapıtlardır.

Eski Kore Edebiyatı batı öncesi ve sonrasında belli farklılıklar gösterir. Batı etkisinden önceki dönemde edebiyat, Şamanizm, Budizm ve Konfüçyanizm’den etkilenmiştir.

Kore Edebiyatı’nın ilk döneminin bir başka özel yönü de sözlü bir gelenek olarak başlamasıdır. Özellikle halk şarkıları ve destanlar nesilden nesle geçerek varlıklarını uzun süre korumuşlardır. Eski Kore Edebiyatı’ndaki konularda iyilik ödüllendirilip, kötülük cezalandırılırdı. Başlangıç edebiyatı hükümdara bağlılık, ana-baba ve büyüklere saygı, gerçek dostluk ve kadınlarda ahlak kuralları gibi davranış kuralları içerirdi.

Klasik Çince ile yazılan taş yapıtlar ve antik kalıntılar yoluyla Kore Devleti’nin kuruluş efsanesi hakkında bilgi edinilmiştir. Bu yazıtlar genellikle hükümdarları yücelten ve övgüyle anlatan eserlerdir.

12 ve 13. yüzyılda Samgugsagi ve Samgugyusa adlı tarihsel nitelikteki eserlerde o dönemin tüm özellikleri yazılı olarak toplanmıştır.

Kore sözlü edebiyatı hikâyeler, halk şarkıları, şaman şarkıları, Pansori (yarı opera türünden destansı öyküler), maskeli danslar ve kukla oyunlarını içermektedir.

Tarımla uğraşan insanlar mayıs ve ekim aylarında cennet ibadeti için büyük bir toplantı gerçekleştirirlerdi. Burada tohum ekerler ve daha sonraki toplantıda da bu ektiklerini biçerlerdi. Bu toplantılarda kabileler yiyecek ve içecekler eşliğinde dans edip şarkı söylerlerdi.

Sözlü edebiyatın aktarıcısı olan dans, şarkı ve destanlarda alt tabaka insanların gururu sergilenirken yüksek sınıftan otoritesi sorgulanırdı.

Coson Hanedanlığı (1392-1910) döneminde yönetici sınıfındakiler Hangıl’ı Kore edebiyatının geleneksel türlerinin çoğu gibi özel bir müzik eşliğinde söylenen kısa lirik biçimde olan Şico ve uzun didaktik biçimde olan Gasa adlı şiir türlerini yazmakta kullanmışlardır. Büyük bir çoğunluğu Çince karakterlerle yazılan Şico, Hangıl’ın icadından sonra yavaş yavaş Hangıl ile yazılmaya başlanmıştır. Ancak, yine de eski dönem Şico’ları incelendiğinde Çince karakterlerin Hangıl’dan daha fazla kullanıldığı görülür.

Eski Kore edebiyatındaki konular; iyilik ödüllendirilir, kötülük ise cezalandırılır şeklindedir. Başlangıç edebiyatı, hükümdara bağlılık, ana babaya ve büyüklere saygı, gerçek dostluk ve kadınlarda ahlâk gibi davranış kurallarını içerir.

Batı etkisi ülkeye girdikten sonra günümüz Kore edebiyatında hem siyasal hem ahlâkî alanda değişimler görülmüş ve edebiyat, sınırlar içindeki konulardan koparak daha değişik konuları işlemeye başlamıştır.

1. Şico Türünün Özellikleri

Şico, en kısa formda yazılan geleneksel Kore lirik şiir türüdür. Şico şiir türü, Goryo Hanedanlığı'nın (918-1392) son döneminde yazılmaya başlanmış, Coson Hanedanlığı dönemine gelindiğinde ise çok fazla popüler olmuş ve müzik eşliğinde söylenmiştir.

Şico'lar başlangıçta "Kısa Şarkılar" olarak adlandırılırken daha sonra şiirsel bir yapıya sahip olduğu için şiir denmiştir. Şico'ların en önemli özelliği diğer yerli şarkıların aksine yazarının bilinmiş olmasıdır. Günümüzde de hâlâ Şico yazan şairler bulunmaktadır.

Eski dönemlerde yazılan Şico'ya "Go-Şico", yeni dönemlerde yazılan Şico'ya "Hyonde-Şico" denir.

Şico'nun temelde iki türü vardır: Değişmeyen dizelerden oluşan Pyong-Şico ve daha uzun dizelerden oluşan öykü tarzı Şico.

Değişmeyen dizelerden oluşan Pyong-Şico, İngiliz Edebiyatı'ndaki Sone'lerle, Japon Edebiyatı'ndaki Haiku'larla ve Çin Edebiyatı'ndaki Lu Shi'lerle benzerdir. Bağlantılı Pyong-Şico'lar dizisine benzeyen öykü tarzı Şico'lar Coson'un son döneminde gelişmiştir (Lee 219).

Kore şiir türleri arasında en kısa şekle sahip olan Şico temel olarak üç dize ve dört sözcük öbeğinden oluşmaktadır. Toplam hece sayısı yaklaşık kırk beş heceyi geçmez. Şico'larda her ayağa "gu" yani dize adı verilmektedir ve her dize belli bir öğüt içermektedir.

Standart bir Şico'nun hece ölçüsü şöyledir (Yun 33).

1. Dize 3 4 3 4
2. Dize 3 4 4 4
3. Dize 3 5 4 3

Yukarıda da görüldüğü gibi standart Şico yazımında mutlaka hece ölçüsüne uygun yazılması gerekmektedir. Bu şekilde kısa ve öz biçimde duyguların ifade edildiği düşünülmektedir.

Şico’larda dizeler başlangıç dizesi, orta dize ve son dize olarak adlandırılır. Örnek verecek olursak Hovang Cin-İ’nin sevgilisi için yazdığı bir Pyong-Şico’yu inceleyelim:

“ Çongsan-ın ne dışıyo noksu-nın nime cong-i. [Çocang]

Yeşildağ, benim kalbim gibi ,mavi su da, senin sevgin gibi. [Başlangıç dizesi]

Noksu-nın hıllogandıl çongsaniya pyonhalsonga. [Cungcang]

Mavi su akıp gidecek, ama yeşildağ aynen kalacak. [Orta dize]

Noksudo çongsan mot ico uro uro ganora [Congcang]

Mavi su da yeşildağı unutamadan ağlayarak akıp gidecek. [Son dize] ”

Yukarıda da görüldüğü gibi standart şekilde yazılan Şico’ya “Pyong-Şico” denir. İlk iki dizedeki başlangıç sözcük öbeklerinin hece sayısının değişebilmesine karşın, son dizedeki başlangıç sözcük öbeğinin mutlaka üç heceden oluşması gerekir.

Donguk Kim; Şico’ların ilk yazılmaya başlandığı zamanda şairlerin yukarıda belirtilen hece ölçüsünün dışına çıkmadıklarını ancak; daha sonra bu standardın ortadan kalktığını dile getirmiştir.

Zamanla şekil değiştiren Şico’lar daha uzun yazılmaya başlanmıştır. Bu tür Şico’lara, “Ot-Şico” ve “Sasol-Şico” denilmektedir. Ot-Şico; hecelenmiş bakımından iç ve dış dizelere sahiptir. Birinci ve ikinci kıtaların ve dış dizenin en son dizesi olan final dizesiyle birlikte beş dizesi bulunmaktadır. Ayrıca, Pyong-Şico’nun aksine kırk beş hece yerine elli heceye kadar yükselebilen özelliği taşıyan Şico’lardır. Sasol Şico’da ise, ilk ve son kıta belirlenmiştir. Fakat, ortadaki kıtalar on heceden yüzlerce heceye kadar çıkabilmektedir (Kim 115-116).

Şico’nun tansiyonunu korumak için üç dizede tamamlanması gerekir. İlk iki dizede konu geliştirilir, ikinci ve üçüncü dizelerde genellikle mizah ya da hüznle yüklü özgün ve beklenmedik bir biçimde sonuca varılır.

Önceleri seçkin bir tabakaya ait olan Şico, Kore Alfabeti’nin oluşturulmasının verdiği okur yazarlık oranının yükselmesiyle birlikte kısa sürede toplumun tüm sınıfları arasında yayılmıştır.

2. Şico’larda İşlenen Konular

Goryo Hanedanlığı zamanında yazılmaya başlanan Şico, çağdaş edebiyat dönemine kadar Kore edebiyatını etkilemiştir. Eski döneme ait Şico’ları, konuları bakımından üç gruba ayrılmıştır.

a. Yangban'ların² Yazdıkları Şico'lar

Yangban'lar, genellikle ana babaya saygı, krala sadakat ve öğüt verici konularda Şico'lar yazmışlardır. Aşağıdaki Şico, Goryo Hanedanlığı döneminde yaşamış olan Cong Mongcu (1337-1392) adlı bir yangban tarafından yazılmıştır.

Bir bilim adamı olan bu yangban Goryo Hanedanlığı'na o kadar bağlıymış ki, Goryo Hanedanlığı yıkılıp yerine Coson Hanedanlığı kurulunca bu Hanedanlığı reddetmiş ve bunu da şu Şico'da dile getirmiş (Kim 23).

“ İ mom-i cug-o cug-o ilbegbon goçiyu cug-o
Beggor-i cinto dö-go nogşira-do id-go ob-go
Nim hyanghan ilpyon danşimi-ya gaşil cur-i issi-rya ”

Bedenim ölse de yüzlerce kez ölse de
Kemiklerim toza dönüşüp hayalim olsa da olmasa da
Kralım için yüreğimin bir parçasını bile değiştirmem.

Bu dizelerde şair, Goryo Hanedanlığı döneminin kralına ne kadar sadık olduğunu, ölse de ona karşı olan sadakâtinden vazgeçemeyeceğini dile getirmiştir.

Şimdi de Chong Ch'ol(1536-1593) adlı bir başka yangbanın ana-babaya sadakat ile ilgili yazmış olduğu Şico'yu inceleyelim (Kim 45).

“ Obo-i saraşin ce somgil illan dahayo-ra
Cinagan humyon edalapda occiha-ri
Pyonsenge goçiyu mothal ir-i ibuninga ha-nora ”

Anne baba hayattayken onlara her zaman hayırlı
evlat olun.
İş işten geçtikten sonra üzölmek faydasız.
Hayattaki tek düzelmeyecek şey budur.

Bu dizelerde şair, anne baba hayattayken onlara karşı hayır evlat olunması gerektiği konusunda öğüt vermiştir.

Dönemin yangbanları bu şekilde krala sadakat ve öğüt verici tarzda şiirler yazarak halka bazı bilgiler vermeyi amaçlamışlardır.

² Eski dönemlerde yaşayan soylulara “Yangban” denilmektedir. Coson Hanedanlığı döneminde sınıf ayırma sistemi vardı. Yangban (üst sınıf), orta ve alt sınıflar. Bu dönemde edebi eserler oluşturmak için çalışanlar yangbanlar ve orta sınıf kişilerdi. Hangıl'ın oluşturulması sayesinde ulusal edebiyat gelişme kaydetti. Hangıl'ın oluşturulmasıyla birlikte Budist eserler, halkın anlayacağı şekilde Korece'ye çevrilmişti. Ayrıca, okur yazarlık arttığı için kadınların da edebi faaliyetlere katılımları arttı.

b. Halkın Yazdığı Şico’lar

Halk, genellikle gerçek hayat hakkında ya da doğada yaşamının güzelliği konularını içeren Şico’lar yazmışlardır.

Yun Sondo (1587-1671) adlı şair, doğaya karşı duyduğu aşırı sevgisini şu Şico’da şöyle dile getirmiştir (Kim 84).

“ Can dıl-go honca an-ca mon mö-rıl barabo-ni
Gırı-dın nim-i o-da bangaum-i iroha-rya
Malsam-do Uum-do anyo-do motne coh-a ha-nora ”

Elimde bir kadeh içkiyle yalnız başıma uzaklardaki
dağları seyretmenin verdiği mutluluğu
Uzun zamandır özlediğim sevgilim bile gelse bana
verebilir mi ki?
Konuşsam da gülmesem de ben şu anki hâlimden çok
memnunum.

Şair bu dizelerde, doğa güzelliğinin yerini hiçbir şeyin tutamayacağını vurgulamıştır.

Genel olarak gerçek hayatın zorluklarından kaçış için yazılan bu tür doğa içerikli şiirler, o dönemdeki halkın yazdıkları Şico şiir türleri arasında en popüler şiirler arasında yer almıştır.

Cu Iyşık, adlı diğer bir şair de gerçek hayat hakkında şu şekilde bir Şico yazmıştır (Kim104).

“ Çang bagge ai vaso onrı sehe okonıl
Donçang-ıl yolço boni ye dotdon he dodatta
Ahöya mangohan heni huçone vaso illora ”

Bir çocuk pencereye gelir ve “Bugün yeni yıl ” der.
Ben ise, doğu penceresini açarım ve her zamanki güneşi
görürüm.
Çocuk, o eski aynı güneş, yenisi doğunca bana haber
ver.

Şair bu dizelerde, hayata gerçekçi bir bakış açısıyla yaklaşmıştır. Yukarıdaki “çocuk”, yeni nesli, şair ise “eski nesli” temsil etmektedir. Burada yeni nesli temsil eden “çocuk”, geleceği umutla beklerken; eski nesli temsil eden “şair” ise geleceğin bugün yaşadıklarından farklı olmayacağını düşünmektedir.

Şair, umutla geleceğe bakan çocuğa “yeni yani farklı bir güneş doğunca bana haber ver diyerek” beklentiler konusunda hayalci değil gerçekçi yaklaşılmasını istemektedir.

c. Giseng'lerin³ Yazdıkları Şico'lar

Giseng'ler genellikle aşk konusunda Şico'lar yazmışlardır. Şico yazma konusunda çok meşhur olan Hovang Cin-İ (?-1530) adlı giseng, sevgilisine şu Şico'yla seslenmiştir (Kim 117).

“ Çongsanri byoggyesu-ya suigam-ıl carang-mara
İl-do çangheha-myon daşi o-gi oryovo-ra
Myongvor-i mangongsanha-ni şüyo gandil oddo-ri ”

Yeşil dağdan akan berrak su, hızlı bir şekilde akışınla
sakın övünme.
Bir kez mavi denize ulaştıktan sonra tekrar yanıma
dönmen zor olur.
Dolunay dağın üzerini kapladığında yanımda öylece
akmadan dursan olmaz mı?

Yukarıdaki Şico'da giseng Hovang Cin-İ, yangban olan sevgilisinin kendisini bırakıp gitmesini istemediğini bu dizelerde dile getirmiştir.

Burada “ yeşil dağ ” giseng olan Hovang Cin-İ'yi “ akan berrak su ” ise bu gisengin yangban olan sevgilisini temsil etmektedir.

Giseng, o gece sevgilisinin yanından gitmesini hiç istemediği için ona bu şekilde seslenerek eğer bir kez onun yanından ayrılırsa tekrar geri dönmesinin zor olabileceğini vurgulayarak kendisini terk etmemesini ve yanında kalmasını istemektedir.

Giseng'ler özellikle Şico yazarken çok fazla benzetme kullanarak, yazdıkları şiirlerin çok daha etkileyici ve dikkat çekici olmasını sağlamışlardır. Öyle ki o dönemde gisengler Şico yazma konusunda oldukça ustalaşmışlar ve yazdıkları şiirler oldukça popüler olmuştur.

Şimdi de, Gimhong adlı bir diğer giseng'in içinde bulunduğu psikolojik durumu anlatan Şico'yu inceleyelim (Kim 122).

“ Byogçonhongansonge çang-ıl yolgo nedaboni
Solvori manconhande nim-e got biçüryoni
Amado şimcunganconsu-nın nabuninga hanora. ”

“ Camımı açıp baktığımda, bir yaban kazının, çılgık
atarak sonbaharın mavi, berrak gök yüzünde
süzüldüğünü gördüm.
Avluyu ay ışığı ve kar doldururken O, benim üstümde
parlar.
Belki de bu dünyada, bu acıyı çekmek için yalnız
bırakılmışımdır.”

³ Giseng'ler, eski zamanlarda içki içip dans ederek insanları eğlendiren bayanlardır. Bunlar, özellikle kültürlü ve güzel kişiler arasından seçilmiştir.

Giseng olarak yaşamının zorluğu yukarıdaki Şico’da şair tarafından dile getirilmiştir. Bu Şico’da anlatıldığı gibi, her ne kadar güzel ve yetenekli de olsa yaptığı iş nedeniyle sonunda hep yalnız kalmaktadır. Hayatına giren erkekler, birlikte oldukları sürece belki bir “ay” gibi ona ışık verse de sonunda gitmektedirler.

Şair, yukarıdaki dizelerde bu şekildeki yalnız bırakılışı bir kader olarak kabullenmektedir. Bu dünyadaki görevinin bu olduğunu düşünse bile, bu duygular yine de ona acı vermektedir.

Sonuç

Kore Edebiyatı Kore’de Koreliler tarafından ve Kore toprakları içinde yazılmış edebiyat anlamına gelir. Şu andaki Kore toprakları Kore yarımadasından meydana gelir, bu nedenle Kore yarımadasında yazılan edebiyat Kore edebiyatıdır. Ancak, Goguryo döneminde Kore toprakları Kuzey Mançurya’ya kadar uzanıyordu, bu yüzden o zamanların Kore Edebiyatı Mançurya’da yapılan edebiyat çalışmalarını da kapsar. Ayrıca, Coson’un ilk dönemlerinden Kral Sejong dönemine kadar Kore Alfabeti henüz oluşturulmamıştı, bu nedenle Çince karakterler kullanılırdı. Bu yüzden Çince karakterlerle yazılan edebiyat da Kore edebiyatından sayılıyordu.

Coson Hanedanlığı edebiyatı, 1592’deki Japon istilasına kadar kabaca iki döneme ayrılabilir. İkinci Coson Hanedanlığı dönemi; düzyazı edebiyatına yönelik bir akım gösterirken, Birinci Coson Hanedanlığı dönemi; Goryo döneminin olgunluğa erişmesi esnasında şiirsel edebiyatın geliştiği dönemdir. Ayrıca bu; zamanların ideolojik zeminindeki değişikliklere de işaret eder. Konfüçyüsçülüğün baskın temel felsefesinin temel etkileri yavaş yavaş kaybolmuş ve yeni “pratik öğrenme” (silhak) felsefesi edebi çalışmaları etkilmeye başlamıştır. Böylece Birinci Coson Hanedanlığı dönemi, aşırı derecede aristokratik yangban’ın şiirsel edebiyatına ağırlık vermiştir. Ancak, İkinci Coson Hanedanlığı dönemi şiir sanatı, yerel halk arasında geçmiştir ve böylece Şico’nun yeni üslubu doğmuştur. Pansori hikayeleri de oluşmuştur ve romanlar kadınlarla genel halk tarafından okunmuştur ve kadınlar önceden erkeklerin baskın olduğu edebiyat dünyasının bir parçası haline gelmiştir.

Klasik Kore edebi tarzı içinde sadece Şico’lar değişmeden günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.

16. yüzyılın sonunda Korelilerle Japonlar arasında savaş patlak verir ve bu savaş sonrasında Coson Hanedanlığı çok yıpranır. Bunun sonucunda da millî bilincin gelişmesiyle Şico, daha çok Hangil yani Öz Korece’yle

yazılmaya başlanır. Bu savaşın etkisiyle genelde ideolojik konular ele alınır. Günlük hayat ve hayatın ne olduğunu anlatan Şiirler önem kazanır. Devlet adamlarının gisenglere olan aşkı, suĉ işleyenlerin sürgünleri, halkın sorunlarını anlatan Şico'lar bu dönemde yaygınlık kazanır.

Geleneksel bir tür olan bu Şiir türü günümüze gelindiğinde de yazılmaya devam edilmektedir. Günümüzde yazılan Şico'ların eski kalıplardan sıyrıldığı, her türlü konuyu iĉerdiėi ve genellikle serbest lĉlerde yazıldığı göze ĉarpmaktadır.

KAYNAKĉA

Handbook of Korea.11.Baskı. Seoul: The Korean Overseas Information Service, 1993.

Introduction To Korean Studies.Seoul: National Academy of Sciences, 1986.

KİM, Donguk. *History of Korean Literature* .ĉev. Leon Hurvitz. Tokyo: The Centre for East Asian Cultural Studies, 1980.

KİM, Jaihiun J. *Gems of Korean Verse II*. Seoul: Hanshin,1993.

LEE, Peter H. *A History of Korean Literature*. United Kingdom: Cambridge University, 2003.

LEE, Sang-Oak. *Korean Language and Culture*. Seoul: Sotong,2008.

YUN, Byong-No. *Kore Edebiyatına Giriş*. Seoul: Songgyungovan Üniversitesi,1993.

ZONG, İn-Sob. *A Guide To Korean Literature*.Seoul:Hollym, 1982.